สรุปประเด็นจากการสัมมนา

"Flooding impact to Thai Business…How to prepare?"

วันอังคารที่ 22 กุมภาพันธ์ 2554

เวลา 13:30-16:00 น.

ณ ห้องลาเวนเดอร์ ชั้น 2 โรงแรมรามาการ์เด้น วิภาวดีรังสิต

การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเนื่องจากภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน ได้ส่งผลให้ปัญหาภัยแล้งและการขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ได้ทวีความรุนแรงขึ้น ในขณะที่ชุมชนหรือเมืองที่ตั้งอยู่ในที่ราบลุ่ม เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑลกลับประสบปัญหาน้ำท่วม จนเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นประจำ และมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรงมากขึ้นเช่นกัน คณะกรรมการนักธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อมไทย (TBCSD) ได้จัดการสัมมนาเรื่อง "Flooding impact to Thai Business… How to prepare? โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และระดมความคิดเห็นถึงแนวโน้มของสถานการณ์น้ำท่วมในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงแนวทางในการตั้งรับกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย การป้องกัน การเตรียมการ การแก้ไขปัญหาในช่วงวิกฤต และการประเมินความเสียหาย ตลอดจนบทบาทของภาคธุรกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

<u>รายนามวิทยากร</u>

- Dr. George G. van der Meulen
  Director Compuplan Knowledge Institute for Applied geo-Informatics
- สมิทธ ธรรมสโรช
  ประธานกรรมการ มูลนิธิสภาเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ
- รศ.ดร. เสรี ศุภราทิตย์
  ผู้อำนวยการศูนย์พลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร
- คุณบรรพต แสงเขียว
  อดีตรองผู้ว่ากิจการสังคมและสิ่งแวดล้อม การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ดำเนินรายการโดย *คุณโด่ง (ณัฐนันท์ ศิริเจริญ)*

เมืองกับการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

โดย *Dr. George G. van der Meulen*

Climate change ส่งผลทำให้เกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว ภัยแล้ง ในหลายๆ พื้นที่ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบกับภัย

ในอนาคตคาดการณ์ได้ว่าจะมีโอกาสที่ภัยธรรมชาติเหล่านี้ เช่น การเกิดภาวะน้ำท่วมใหญ่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเช่น อยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ จะเกิดขึ้นได้อีก เนื่องจากระดับน้ำทะเลเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และอาจค่อยๆ ท่วมและกระจายตัวเข้าสู่พื้นที่อาศัยของประชาชนได้สูงถึง 0.5-1 เมตร ดังนั้นเราควรทำการเรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่เคยประสบภัย เพื่อทำการเตรียมตัวในการวางแผนป้องกันภัยธรรมชาติในครั้งต่อไป โดยใช้หลัก 3 P คือ Precaution (การระมัด ระวัง), Prevent (การป้องกัน) และ Prepare (การเตรียมการ) โดยเริ่มจากศึกษาลักษณะพื้นที่อย่างละเอียด (Geo-informatics) การทำความเข้าใจทิศทางการไหลและการรวมตัวของน้ำจำนวนมาก การติดตามปริมาณน้ำตามพื้นที่ชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา การมีระบบเตือนภัยที่ดีมีประสิทธิภาพและสามารถแจ้งข่าวเตือนภัยให้ประชนทราบได้ล่วงหน้าเพื่อเตรียมอพยพ ซึ่งหากภาครัฐสามารถเตรียมการรับมือได้ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นก็จะลดน้อยลง

ประเทศไทยควรมีการศึกษาพื้นที่และเตรียมการอย่างจริงจังและหามาตรการป้องกันรับมือปัญหาน้ำท่วมในระยะยาวถึง 100 ปี (Sustainable strategies) จึงอยากขอความร่วมมือทั้งทางภาครัฐและเอกชน รวมถึงธุรกิจประกันภัย ร่วมกันให้ข้อมูลและเสนอแนวทางป้องกันตลอดจนการให้ข้อมูลและความรู้แก่ประชาชน (Professional and Public awareness) เพื่อดูแลประชาชนและพื้นที่เสี่ยงภัย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเสียหายน้อยที่สุด

ความรุนแรงและผลกระทบของภัยพิบัติและน้ำท่วมต่อภาคธุรกิจ

โดย *ดร.สมิทธ ธรรมสโรช*

ปรากฏการณ์เอลนีโญ่ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนของประเทศไทยต่ำกว่าปกติ ในขณะที่ปรากฏการณ์ลานีญ่าส่งผลให้ปริมาณฝนของประเทศไทยส่วนใหญ่สูงกว่าปกติ ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นส่งผลให้ไม่สามารถทำการเกษตรได้ตามปกติ เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำท่วมขัง เกิดการกระจายของเชื้อโรค และปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งจะส่งผลให้แผ่นดินหายไป ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบไม่เพียงแต่ภาคธุรกิจ แต่ส่งผลกระทบต่อประชาชนคนไทยทั้งประเทศ การป้องกันจึงมีความสำคัญอย่างมาก สำหรับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมควรใช้แก้มลิงธรรมชาติ และควรรณรงค์ให้มีการปลูกป่าชายเลนมากขึ้นเพื่อการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

กรุงเทพฯ กำลังจะจมน้ำ เรื่องจริงหรือแค่ภาพลวง

โดย *รศ.ดร. เสรี ศุภราทิตย์*

จากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน การสร้างสิ่งกีดขวางทางน้ำ และปริมาณน้ำฝนที่มากขึ้นในทุกปี และจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงพบว่า กรุงเทพมหานครมีโอกาสที่จะถูกน้ำท่วมหนักหรือจมน้ำ โดยอาศัยข้อมูลปริมาณน้ำฝน การทรุดตัวของแผ่นดิน ระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น รวมถึงผังเมืองที่แออัดของกรุงเทพฯ ในปัจจุบัน ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีความเสี่ยงที่จะเกิดน้ำท่วมมากขึ้น

บทบาทของภาคธุรกิจในการป้องกันและลดผลกระทบจากน้ำท่วม

โดย *คุณบรรพต แสงเขียว*

การแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ควรใช้แก้มลิงธรรมชาติในการแก้ปัญหา ไม่ว่าจะเป็น ห้วย หนอง คลอง บึง ต่างๆ เช่น บึงบอระเพ็ด ในจังหวัดนครสรรค์ ซึ่งหากมีการขุดเพิ่มพื้นที่บึง จะสามารถทำให้กักเก็บน้ำได้มากขึ้น และเป็นการแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืนมากกว่าการใช้อุโมงค์ยักษ์ ซึ่งยังคงต้องรอดูผลการดำเนินงานต่อไป